

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон
д.и.и., профессор Шарифзода М.М.

«24» _____ 11 _____ 2023.

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

ба кори диссертационии Нурублоева Мадинабону Мавлоновна дар мавзӯи «Ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудии саноатӣ дар минтақа (дар мисоли вилояти Сӯғди Ҷумҳурии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ пешниҳод шудааст

I. Мубрамият ва аҳамияти мавзӯи интихобшуда

Баландбардории рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ ва таъмини рушди индустриалию инноватсионии он ба ташаккул ва инкишофи сохторҳои нави хоҷагидорӣ вобаста мебошад. Дар ин асос дар дурнамои рушди иқтисодиву иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва минтақаҳои он таъсиси кластерҳои ҳудудии саноатӣ ба сифати самти афзалиятдор эътироф шудааст. Дар ин замина бояд дар давраи миёнамуҳлат дар манотиқи кишвар тадбирҳо оид ба рушди инфрасохтор, мусоидат ба ташкили кластерҳои гуногун ва долонҳои иқтисодӣ ҳамчун “нуқтаҳои устувори рушд” амалӣ карда шаванд. Ғайр аз ин мавҷуд будани иқтидорҳои захиравӣ чихати бунёди кластерҳои истехсолии ба содирот нигаронидашуда дар минтақаҳои кишвар низ дорои аҳамияти стратегӣ буда, ташаккулдиҳии комплексҳои ҳудудии саноатӣ/кластерҳо (ҳудудҳои индустриализатсия ва ҳамгирии нав, минтақаҳои озоди иқтисодӣ, бизнес-инкубаторҳо, паркҳои технологӣ, маркази навоварихо) ва рушди долонҳои иқтисодӣ ба сифати афзалиятҳои рушди минтақаҳо интихоб карда шудаанд.

Дар шароити муосир таъсиси кластерҳои ҳудудии саноатӣ имконият медиҳанд, ки рақобатпазирии минтақаҳо баланд бардошта шуда, дар ин замина амнияти иқтисодии кишвар таъмин карда шавад. Az ин рӯ, бояд чихати ташкили кластерҳои ҳудудии саноатӣ шароити зарурӣ фароҳам оварда шуда, чунин сохторҳо дар соҳаи энергетика, саноат, нақлиётию логистика, озукаворӣ ва таълимӣ, ки унсурҳои ҷудонопазири занҷирҳои мавҷудаи ҷаҳонӣ ва минтақавии арзиши иловашуда ва омили баланд бардоштани сатҳи рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ мебошанд, шароит фароҳам оварда шавад.

Бо така ба гуфтаҳои боло хамиро қайд менамоем, ки мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Нурублоева М.М. мубрамбуда, дорони аҳамияти илмию ва амалӣ мебошад.

II. Мутобикати мухтавои диссертатсия ба ихтисос ё соҳаи илми эълоншуда

Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи феҳристи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мувофиқат мекунад: 2. Тақсимои ҳудудии захираҳои иқтисодӣ; ҷанбаҳои назариявӣ, методӣ ва амалии ҷойгиркунии корхонаҳо, фирмаҳои тичорати хурд ва миёна, кластерҳои иқтисодӣ, корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ, хоҷагиҳои хонаводагӣ; 3. Ташкили ҳудудии иқтисодиёти миллӣ; ташаккулёбӣ, амалкард ва навсозии кластерҳои иқтисодӣ ва дигар низомҳои ҳудудию маҳаллии иқтисодӣ; 6. Иқтисодиёти ҳудудӣ. Вижагиҳои ҳудудии таъсисёбии низоми инноватсионии миллӣ. Проблемаҳои ташаккулёбии зернизомҳои инноватсионии минтақавӣ. Лоихаҳои инвеститсионии минтақавӣ: мақсад, объектҳо, захираҳо ва самаранокӣ; 16. Коркарди методологияи таҳлил ва методикаи арзёбии амалкарди сохторҳои корпоративӣ, тичорати хурду миёна, корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ ва ташкилотҳои ғайритичоратӣ дар минтақаҳо ва ноҳияҳои маъмурӣ. Проблемаҳои истифодаи оқилонаи дорониҳои моддӣ ва ғайримоддии минтақаҳо – захираҳои табиӣ, пойгоҳи моддию техникаӣ, сармояи инсонӣ ва ғ.; 19. Самаранокии истифодаи омилҳои истехсолот дар рушди иқтисодиёти минтақавӣ. Қонуниятҳо ва хусусиятҳои ташкил ва идоракунии сохторҳои иқтисодӣ дар минтақаҳо. Бартарииҳои мутлақ ва нисбии кластерҳои иқтисодии минтақавӣ; 23. Механизми ҳудудии инкишофи тичорати хурд ва соҳибкории хусусӣ дар мезосатҳ. Проблемаҳои баланд бардоштани самаранокии соҳибкории хурду миёна дар минтақаҳо. Стратегияи ташаккулёбӣ ва рушди низоми соҳибкорӣ дар бахшҳо ва соҳаҳои иқтисодиёти минтақавӣ.

III. Саҳми илми докталаб дар ҳалли масъалаи илмӣ ё коркарди проблемаи илмӣ бо арзёбии аҳамияти он

Кори диссертатсионӣ фарогири таҳқиқоти муҳим буда, дар он масъалаҳои мубрами ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ таҳқиқ ва роҳҳои ҳалли масъалаи илмӣ асоснок карда шудааст. Саҳми илми докталаби дараҷаи илмӣ дар он ифода меёбад, ки хангоми таҳқиқот аз сарчашмаҳои боэътимоди назариявӣ ва омории дахлдор истифода намуда, роҳҳои асосии ташкил ва рушди кластерҳои ҳудудию саноатиро муайян кардааст. Натиҷаҳои илмӣ ва амалии ба дастомада дар ҳалли проблемаи илмӣ, аз он ҷумла назарияи кластерҳои ҳудудию саноатӣ, методологияи таъсиси онҳо, таҳхиси омилҳои таъсиррасон,

тақвияти чораҳои институтсионалӣ ва баландбардории самаранокии корхонаҳои хурду миёна дар асоси кластерикунони онҳо нақши калон доранд.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, хулоса ва пешниҳодҳо, рӯйхати адабиётҳои истифодашуда иборат буда, муҳтавои кор дар 175 саҳифаи матни компютерӣ баён гардидааст, ки шомили 18 ҷадвал ва 15 расм мебошад. Феҳристи адабиёти истифодашуда 140 номгӯй сарчашмаҳои мавриди истифода қароргирифтаҳо дар бар мегирад.

Дар муқаддима, мубрамияти мавзуи кори диссертатсионӣ асоснок карда шуда, дараҷаи таҳқиқи он арзёбӣ гардида, объект ва мавзуи таҳқиқот, ҳадаф ва вазифаҳои он, асосҳои назариявӣ ва методологӣ, навгонҳои илмӣ, аҳамияти назариявӣ амалии таҳқиқот, муаррифии натиҷаҳои таҳқиқот дар чорабиниҳои илмӣ пешниҳод карда шудаанд.

Дар боби якум - «**Асосҳои назариявӣ методологии таъсиси кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар минтақа**» марҳилаҳои ташаккули концепсияҳои кластерикунони саноати минтақа, методология, принципҳои ташкили кластерҳои ҳудудию саноатӣ ва таҷрибаи хориҷии дастгирӣ ва рушди кластерҳои ҳудудию саноатӣ таҳқиқ карда шудааст.

Дар қисмати назариявӣ таҳқиқот назарияҳои кластер таҳқиқ карда шуда, таърифҳои мавҷудай кластер чамъоварӣ ва таҳлил карда шудааст. Таҳқиқи заминаҳои ташаккул ва рушди назарияи кластерҳои ҳудудию саноатӣ нишод додааст, ки дар марҳилаҳои алоҳида ба мазмуни он тағйиротҳои назаррас илова карда шудааст. Дар кори диссертатсионӣ марҳилаҳои ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ даврандӣ шудааст (сах. 26-27). Дар асоси таҳқиқоти анҷомшуда муаллиф дуруст қайд менамояд, ки кластери ҳудудию-саноатӣ концепсияест, ки ба ҳамкориҳои корхонаҳои истеҳсолии дар ҳудуди муайян ҷойгиршуда асос ёфтааст.

Муаллиф дар таҳқиқот исбот намудааст, ки дар адабиёти илмӣ концепсияҳои илмие, ки стратегияи рушди системаҳои иқтисодӣ дар асоси сохтани кластерҳои ҳудудию саноатиро асоснок мегардонанд, қариб ки мавҷуд нестанд. Вобаста ба ин методологияи ташаккул ва рушди кластерҳои саноатӣ таҳия карда шуда, татбиқи самараноки он ба таъсиси кластерҳои саноатӣ муайян карда шудааст. Аз ин рӯ, дар диссертатсия бо истифода аз равиши системавӣ-синергетикӣ ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ мушаххас шудааст (сах. 35-36). Дар кори диссертатсионӣ исбот гардидааст, ки таъмини ҳамкориҳои самарабахши дохили кластер татбиқи маҷмӯи принципҳои асосиро дар бар мегирад, ки иштирокчиёни кластер бояд риоя кунанд (сах. 38-40). Муаллиф дар асоси таҳқиқоти анҷомшуда, аз он ҷумла таҳқиқи назария,

методология ва принсипҳои асосии ташкили кластерҳои ҳудудию саноатӣ ва бо назардошти заминаҳои институтсионалинии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавҷудбуда методологияи зерини кластерҳои ҳудудию саноатиро пешниҳод намудааст (сах.40-43).

Дар қори диссертатсионӣ ҳамчунин таҷрибаи хориҷӣ таҳлил шуда, дар асоси пешниҳод шудааст, ки барои фаъолияти кластерҳо шароити мусонд мавҷуд аст. Ташаббуси таъсиси кластер дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи модели иштироқи давлат бо сабабҳои вобаста ба хусусиятҳои минтақавӣ, мавҷудияти долонҳои нақлиётӣ ва вазъи иҷтимоию сиёсӣ имконнопазир аст.

Дар боби дуюм **“Таҳлили саноати минтақа ва арзёбии заминаҳои ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар вилояти Суғд”** ҳолати муосир ва тамоюлҳои рушди истеҳсолоти саноатӣ дар минтақа, арзёбии иқтисодии ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ ва омилҳои ба ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ таъсиррасон таҳлил ва анҷом дода шудааст.

Муаллиф дуруст қайд мекунад, ки дар низоми иқтисодиёти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон вилояти Суғд аз нигоҳи рушди истеҳсолоти саноатӣ дар қойи аввал қарор гирифта, солҳои охир рушди истеҳсолоти саноатӣ дар вилоят тамоюли мусбӣ дорад. Бо назардошти тамоюли солҳои охир ҳаминро қайд менамоем, ки вилояти Суғд аз ҷиҳати технологӣ нисбат ба дигар минтақаҳои кишвар пешсаф буда, ҳамчунин дорони иқтисодӣ саноатии калон мебошад. Муаллиф дар асоси таҳлили нишондиҳандаҳои асосии иҷтимоию иқтисодии вилояти Суғд дар солҳои 2016-2022, динамикаи рушди истеҳсолоти саноатӣ дар вилояти Суғд дар солҳои 2016-2022 ва дигар нишондиҳандаҳои дахлдори соҳа исбот намудааст, ки дар минтақа иқтисодии таъсиси кластерҳои ҳудудию саноатӣ мавҷуд мебошад.

Дар қори диссертатсионӣ исбот карда шудааст, ки яке аз ҳудудҳои дорони иқтисодии бузурги саноатӣ ин водии Зарафшони вилояти Суғд мебошад, ки ба он шаҳри Панҷакент ва ноҳияҳои Айниву Кӯҳистони Масчоҳ шомил мебошанд. Муаллиф дар асоси таҳлили вазъи муосир ва иқтисодии табию иқтисодии шаҳру ноҳияҳои мазкур нишон дод, ки дар минтақа бунёди сохторҳои кластерӣ имконнопазир ва мувофиқи мақсадро асоснок намудааст, ки дорони аҳамияти муҳими амалӣ мебошад (сах. 80-83).

Дастоварди муҳими дигар ин таҳияи нақшаи арзёбии иқтисодии кластерикунони иқтисодиёти минтақа (сах. 82) ба ҳисоб меравад, ки дар он методикаи муаллифӣ пешниҳод гардидааст. Ҳангоми таҳқиқи омилҳои ба ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ

таъсиррасон муаллиф самараи кластерикунони минтақаро ошкор намудааст, ки фарогири самараи микёс мебошад (сах. 93). Вобаста ба самараи кластерикунонӣ омилҳои ба ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ таъсиррасон гурӯҳбандӣ карда шуда (сах.94), SWOT-таҳлили арзёбии иқтисодии кластеризатсияи минтақа анҷом дода шудааст (сах. 94).

Дар боби сеюми кори диссертатсионӣ **“Самтҳои асосии ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар вилояти Суғд”** самтҳои асосии тақмили асосҳои ташкилию иқтисодии ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар минтақа, модели кластери ҳудудию саноатии Зарафшон ва самтҳои таъмини рушди корхонаҳои хурду миёна дар асоси кластерикунони онҳо муайян карда шудааст.

Дар боби сеюми кори диссертатсионӣ исбот шудааст, ки ташаккул ва вусъат додани кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун усули самараноки таъмини рушди устувори минтақаҳо ба ҳисоб меравад. Вале чи тавре қаблан низ қайд шуда буд сохторҳои кластерӣ то ба ҳол дар иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода нашудааст. Аз ин рӯ, дар ин боб таъкид шудааст, ки барои асосноккунии механизмҳои ташкилию иқтисодии таъсис ва рушди кластерҳои ҳудудию саноатӣ бояд ба хусусиятҳои хоси онҳо таваҷҷуҳи асосӣ зоҳир карда шавад (сах. 104-106). Дар диссертатсия шаклҳои асосии дастгирии давлатии фаъолияти инноватсиониву технологияи кластерҳои саноати хӯрокворӣ нишон дода шудаанд.

Дар асоси омӯзиши таҷрибаи хориҷӣ алгоритми ташкили кластерҳои саноатиро дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, ки имкон медиҳад системаи тадбирҳо ва амалҳои пайдарпай барои эҷоди кластери саноатӣ ба тартиб дароварда шаванд. Дар натиҷаи таҳқиқоти анҷомшуда модели кластери ҳудудию саноатии минтақа дар мисоли водии Зарафшони вилояти Суғд таҳия ва пешниҳод карда шудааст (сах. 126-129). Инчунин марҳилаҳои таъсиси кластери ҳудудию саноатии “Зарафшон”, аз он ҷумла марҳилаҳо, мазмун, натиҷа ва масъулони татбиқи ташаббуси кластериро ба таври схемавӣ пешниҳод шудааст (сах. 130-133).

Таҳқиқоти анҷомдода исбот намудааст, ки яке аз усулҳои баланд бардоштани рақобатпазирии корхонаҳои хурду миёнаи саноатӣ ин кластеризатсияи онҳо мебошад. Дар ин асоси таъсири кластеризатсия ва фаъолияти корхонаҳои хурду миёна гурӯҳбандӣ карда шудааст (сах. 139-140).

Дар хулоса натиҷаҳои асосии илмӣ ва тавсияҳои хусусияти амалидошта оварда шудаанд.

Таҳлили кори диссертатсионии тақризшаванда нишон медиҳад, ки натиҷаҳои ба дастамада дорон аҳамияти муҳимми назариявӣ ва амалӣ мебошанд. Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо гузаронидани таҷрибаҳо, дақиқии маълумот, кифоягии ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ, коркарди омории натиҷаҳои таҳқиқот ва интишорот тасдиқ мегардад. Дар таҳқиқоти анҷомдодашуда масъалаҳои мубрами ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ таҳлил гардида, тавассути маълумотҳои дақиқи соҳавӣ асоснок карда шуда, пайдарпайии таҳқиқи назария, методология ва амалия дар сатҳи зарурӣ арзёбӣ гардидаанд. Ҳамчунин тамоми масъалаҳо ва пешниҳодҳо бо далелу рақамҳои омӯрӣ, ҳисоботи вазорату идораҳои дахлдор вобаста ба мавзӯи таҳқиқгардида асоснок карда шудаанд. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмӣ натиҷаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ, асос меёбанд.

IV. Натиҷаҳои мушаххаси илмӣ (бо нишон додани наwgонӣ, аҳамияти илмӣ ва амалии онҳо), ки барои он ба доvtалаб додани дарачаи илмӣ дархостшаванда додан мумкин аст

Наwgонии таҳқиқоти илмиро асоснок намудани ҷанбаҳои назариявӣю методологияи ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар минтақа ҷиҳати тақвияти таҷрибаи неоиנדустриализатсияи иқтисодӣти минтақа ва баланд бардоштани рақобатпазирии он ташкил медиҳад. Унсурҳои асосии наwgонии илмӣ инҳоянд:

- назария ва равишҳои назариявии таҳқиқи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дақиқ ва такмил дода шуда, афзалият ва бартариятҳои кластерикунонии истеҳсолоти ҳудудию саноатӣ исбот карда шуда, ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ – ҳамчун самти бартаридоштаи рушди низоми иқтисодиву иҷтимоии минтақа эътироф карда шудааст (сах. 14-29);

- исбот карда шудааст, ки кластерҳои ҳудудию саноатӣ ҳамчун механизми неоиנדустриализатсияи иқтисодӣти минтақа баромад намуда, дар ин замина барои баланд бардоштани самаранокии истифодаи захираҳо, сатҳи рақобатпазирии минтақа, ҷолибияти сармоягузорӣ, тақвияти фаъолияти инноватсионӣ ва рушди устувори он шароит фароҳам месозад (сах. 30-45);

- дар заминаи таҳлили ҳолати муосир ва заминаҳои иқтисодиву иҷтимоии татбиқи ташаббусҳои кластерӣ дар сатҳи минтақа омилҳои ба ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноати таъсиррасон гурӯҳбандӣ карда шуда, иқтидори соҳаҳои алоҳидаи иқтисодӣти минтақа ошкор ва имконияти таъсиси кластерҳои ҳудудию саноатӣ баррасӣ карда шудааст (сах. 61-102);

- самтҳои стратегии такмили асосҳои институтсионалӣ ва ташкилию иқтисодии ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ ошкор карда шуда, ҷиҳати танзими шароити мусоиди рушд маҷмуи чорабиниҳо таҳия, механизми татбиқи онҳо коркард ва алгоритми таъсиси кластерҳои ҳудудию саноатӣ пешниҳод карда шудааст (саҳ. 103-118);

- модели кластери ҳудудию саноатии “Зарафшон” таҳия карда шуда, дар асоси омӯзиши таҷрибаи хориҷӣ самтҳои стратегии инкишофи он муайян карда шудааст, ки фарогири унсурҳои институтсионалӣ, инноватсионӣ инвестиционӣ ва ташкилию иқтисодӣ мебошад (саҳ. 119-134);

- кластерикунонии корхонаҳои хурду миёнаи саноатии минтақа илман асоснок карда шуда, пешниҳод шудааст, ки дар заминаи муттаҳидсозии корхонаҳои хурду миёна кластери ҳудудию саноатии минтақавӣ таъсис дода шуда, дар ин замина фаъолияти инноватсионии онҳо тақвият дода шавад (саҳ. 135-150).

Аҳамияти назариявӣ ва амалии кори диссертатсионӣ дар он ифода меёбад, ки истифодаи амалии тавсияҳои коркардшуда имконият медиҳанд, ки маҷмуи чорабиниҳои аввалиндараҷа оид ба ташкиш ва дастгирии рушди кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар минтақа татбиқ карда шаванд. Муқаррароти асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ хангоми таҳияи сиёсати минтақавии рушди кластерҳои ҳудудию саноатӣ метавонанд истифода шаванд.

V. Мутобиқати таҳассуси илми докталаб ба дараҷаи илмӣ

Таҳқиқоти диссертатсионии Нуруллоева Мадинабону Мавлоновна ба таҳқиқи масъалаҳои мубрами ташаккул ва рушди кластерҳои ҳудудию-саноатӣ дар минтақа бахшида шуда, дар он самтҳои асосии ташаккули чунин сохторҳо пешниҳод карда шудааст. Давраи таҳқиқот солҳои 2018-2023 дар бар гирифта, натиҷаҳои бадастомада дар сатҳи зарурӣ дар маҷаллаҳои тақризшаванда ҷоп шудаанд.

Вобаста ба таҳқиқоти диссертатсионӣ 15 кори илмӣ, аз ҷумла 5 - тои он дар маҷаллаҳои шомили феҳристи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 4,7 ҷузъи ҷопиро ташкил медиҳад.

Автореферат ва корҳои илми муаллиф муҳтавои асосии таҳқиқоти анҷомшударо инъикос менамоянд.

IV. Эҳодҳои нисбат ба кори диссертатсионӣ

Дар кори диссертатсионӣ баъзе камбудӣ ва норасогиҳо ба ҷашм мерасанд, ки инҳо мебошанд:

- дар кори диссертатсионӣ муаллиф ба он тавачҷуҳ намудааст, ки ташкили кластерҳои ҳудудию саноатӣ ба баландбардории

ракобатпазирии минтақа мусоидат мекунад, вале чи гуна ва дар заминаи кадом афзалиятҳо пурра асоснок карда нашудааст;

- аз рӯйи натиҷаи таҳқиқот муаллиф ба хулоса омадааст, ки дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсиси кластерҳо бояд бо иштирок ва дастгирии бевоситаи давлат амалӣ карда шавад, аммо дар ин маврид вазифаҳои мақомотҳои марказӣ ва минтақавии идоракунии давлатӣ чудо карда нашудаанд;

- муаллиф дар параграфи 2.1. ва 2.2. қайд мекунад, ки дар вилояти Сугд барои таъсиси кластерҳои ҳудудию саноатӣ иқтисодии зарурӣ мавҷуд мебошад, вале барои ҷӣ то ба ҳол чунин сохторҳо дар вилоят таъсис дода нашудаанд ва дар ин самт чи мушкилиҳо мавҷуд аст далели амиқ оварда нашудааст;

- дар қори диссертатсионӣ масъалаҳои таъминоти кадрӣ ва нақши инфрасохтори инноватсионӣ дар ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар сатҳи зарурӣ таҳқиқ нашуда, ҳамчунин шабакаҳои мавҷудаи ҳамкорӣ дар саноати минтақа аз доираи таҳқиқот берун мондааст;

- пешниҳоди муаллиф дар мавриди таъсиси кластери ҳудудию саноатии “Зарафшон” дар водии Зарафшони вилояти Сугд дорои аҳамияти муҳими амалӣ ва стратегӣ мебошад, аммо сарчашмаҳои сармоягузори ташаббуси кластерӣ, ки ба андешаи мо муҳимияти хос доранд, муайян карда нашудаанд;

- дар матни қори диссертатсионӣ камбудҳои имлоӣ ва техникӣ низ дида мешаванд.

Камбудӣ ва эродҳои дар боло овардашуда хусусияти тавсиявӣ дошта, асоснокӣ, эътимоднокӣ ва навоари қори диссертатсиониро коҳиш намедиханд.

V. Мутобиқати диссертатсия ба талабот нисбати барасмиятдорории он мувофиқи меъёрҳои “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”-и ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қори диссертатсионии Нурублоева М.М. қори анҷомшудаи илмию таҳассусӣ буда, дорои нағзониҳои илмӣ ва натиҷаҳои эътимоднок мебошад ва ба талаботи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯӣ мебошад.

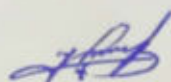
Қори диссертатсионӣ аз рӯйи сохтор, таркиби бобҳо, мазмун ва мантик ба талабот ҷавобгӯӣ буда, натиҷаҳои ба дастамада дар тавсеаи асосҳои назариявӣ ва методологии ташаккул ва инкишофи кластерҳои ҳудудию саноатӣ дар минтақа саҳми қалон доранд.

Хулоса, кори диссертационии Нурублоева М.М. дар мавзӯи «Ташаккул ва инкишофи кластерҳои худудию саноатӣ дар минтақа (дар мисоли вилояти Сугди Ҷумҳурии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва худудӣ пешниҳод шудааст, ба талаботи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯӣ буда, муаллифи он – Нурублоева Мадинабону Мавлоновна сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси дархостшаванда мебошад.

Такризи дар ҷаласаи кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва минтақаи Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон муҳокима ва тасдиқ карда шудааст.

Натиҷаи овоздиҳӣ аз рӯи тасдиқи такризи муассисаи пешбар: тарафдор - 12 нафар; зид - нест; бетараф - нест (Протоколи № 5 аз 23.11.2023).

Раиси ҷаласа, мудири кафедраи
иқтисодиёти корхонаҳо ва минтақа
и.и.и., дотсент

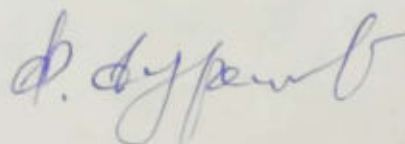
Қаюмов Ф.Ф.

Лоихаи такризро омода намуд:
и.и.и., дотсент

Ҳоҷаева Д.А.

Котиби ҷаласа
и.и.и., дотсент

Ҷураев Ф.М.

Имзоҳои Қаюмов Ф.Ф., Ҳоҷаева Д.А. ва Ҷураев Ф.М.-ро тасдиқ менамоем.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес
ва сиёсати Тоҷикистон

Мирпоччоев И.Х.

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Сугд, ш. Хучанд,
маҳаллаи 17, хонаи 1, ДДХБСТ, тел: +992 (3422) 2 38 11